

Finansın Geleceği Zirvesi

Alpaslan Çakar
Türkiye Bankalar Birliği
Yönetim Kurulu Başkanı

22 Aralık 2023
İstanbul

Sayın Konuklar, Değerli Meslektaşlarım,

Sizleri Türkiye Bankalar Birliği ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum. Toplantının hayırlı olmasını diliyorum.

Öncelikle sektörün mevcut durumuna ilişkin bilgileri, gündemdeki konuları ve geleceğe dair beklentilerini sizlerle paylaşmak isterim.

Bugün itibarıyla; bankacılık sektörünün toplam aktiflerinin milli gelire oranı %93 seviyesine ulaşmış olup, aktif büyüklüğümüz 22 trilyon TL'ye yaklaşmıştır.

Gerek yurt içi gerekse yurt dışı kaynaklı çok sayıda önemli gelişmenin yaşandığı 2023 yılında bankacılık sektörü değişikliklere çok hızlı adapte olmuş ve sağlıklı büyümesini sürdürmüştür.

Birçok yönüyle uluslararası düzenlemelere tam uyumlu olan bankacılık sektörümüz, gelişmiş ülkelerdeki ortalamalara bakıldığında da çok ciddi gelişim potansiyeli taşımakta olup, birçok ulusal ve uluslararası yatırımcının ilgi odağı durumdadır.

Bankacılık sektörü dengeli ve sağlıklı bir bilançoya sahiptir.

Sektörümüzün bilançosu TL ağırlıklıdır ve aktiflerimizin % 61'i, kaynaklarımızın ise %56'sı TL cinsindedir.

Bugün itibarıyla mevduat toplamı 14.4 trilyon TL olup bilançodaki payı yaklaşık % 65 seviyesindedir ve mevduat, ana fonlama kaynağımızdır.

Mevduat dışı kaynakların bilanço içindeki oranı ise %17'dir. Bu kalemlerin çok önemli bir bölümü yurt dışı bankalardan ve piyasalardan sağlanan kaynaklardan oluşmaktadır. Son dönemde yurt dışı piyasalardan sağlanan kaynaklarda ciddi bir teveccüh ve artış bulunmaktadır.

Toplam kredi 11.4 trilyon TL olup ile aktifler içindeki payı %51 seviyesindedir.

Menkul değerler cüzdanının toplam aktifler içindeki oranı %17 ile yatay bir seyir izlemektedir. Bankacılık sektörü, iç borç stokunun %76'sını fonlamaktadır.

Krediler ve menkul kıymetler birlikte değerlendirildiğinde, aktiflerin %68'i ekonomik faaliyetin finansmanında kullanılmıştır.

Kredilerin yaklaşık dörtte biri bireylere, kalan kısmı ise firmalara kullanılmıştır.

KOBİ'lerin payı %27,4 olup, son 5 yılda 5 puanın üzerinde artış göstermiştir.

Ticari krediler içinde imalat sanayi %30 pay ile ilk sırada yer almaktadır.

Ticaret sektörünün payı %17, inşaat sektörünün payı %10'dur. Enerji, taşıma ve haberleşme ile tarım sektörleri %7'şer oranda paya sahiptir. Turizm sektörünün payı %4'tür.

Seçici kredi politikası ile son yıllarda imalat sanayiinin payı 6 puan, tarım sektörünün payı 2 puan artmıştır.

Uygulanmakta olan politikalar ve bankalarımızın büyüme stratejileri doğrultusunda imalat sanayi başta olmak üzere döviz kazandıran ve istihdama katkı sunan sektörler öncülüğünde kredi büyümesinin devamını beklemekteyiz.

Kredi kalitesi yüksektir.

Tahsili gecikmiş alacak oranı %1,6'dır. Bu oran ticari kredilerde %1,5, bireysel kredilerde ise %1,7'dir.

Tahsili gecikmiş ticari kredilerde sektörel yoğunlaşma bulanmamaktadır.

Genel olarak bakıldığında sektörde oldukça ihtiyatlı bir karşılık politikası uygulamakta olup,

Sorunlu krediler için %85, ikinci gruptaki krediler için %32 oranında karşılık ayrılmıştır.

Doğrudan ve/veya çerçeve anlaşmaları yoluyla yeniden yapılandırılan veya yeni itfa planına bağlanan kredilerin toplamı 2023 Eylül itibarıyla 503 milyar TL olup toplam kredilere oranı %5'tir.

Kredi kalitesinin yüksek kalmasını sağlayan başlıca faktörler, kredilerin dengeli sektörel dağılımı, güçlü teminat yapısı, müşterilerimizin borç ödeme alışkanlıkları ve bugüne kadar ekonomimizin gösterdiği büyüme performansdır.

Sektör güçlü bir özkaynak yapısına sahiptir.

2023 Ekim itibarıyla özkaynaklar 1.9 trilyon TL olup özkaynak kaldıracı 11 düzeyindedir.

Sermaye yeterliliği oranı ise %18,4 ile oldukça iyi bir düzeydedir.

Yıllık olarak ortalama özkaynak getirisi %35 seviyesindedir.

Özetle, temel bankacılık performans kriterleri birlikte değerlendirildiğinde sektörümüzdeki göstergeler, uluslararası kıyaslama yaptığımız Avrupa Birliği ülkeleri ortalamalarına yakın bir düzeydedir.

2024 yılında bankacılık sektörümüzün orta vadeli planda belirtilen hedeflerle uyumlu olacak şekilde stratejik önemi olan ve ülkemizin büyümesine katkı sunan

sektörler başta olmak üzere ekonomimize kesintisiz destek verecek şekilde gelişeceğini öngörmekteyiz.

Değerli konuklar,

Bildiğiniz üzere bankacılık, teknoloji yoğun bir sektördür.

Teknolojinin ve dijitalleşmenin ağırlık kazandığı, müşteri deneyimini ön plana alan tasarım ve iş modellerinin hayata geçirildiği bir dönemdeyiz.

Bankalarımızın, dijitalleşme ve teknolojik dönüşümün kaçınılmaz olduğu bu çağda yapay zeka ve bunun gibi yenilikleri finans alanında da gittikçe daha fazla kullanmaya başladığını, teknolojik altyapı yatırımlarını son gelişmeleri yakalayacak şekilde sürekli artırdığını görüyoruz.

Müşterilerimiz de bu adımlara teveccüh göstermekte yeni dijital ürün, hizmet ve kanallarımıza daha çok talepte bulunmaktadır.

Bu çerçevede, uzaktan müşteri edinme oranı, mobil ve internet bankacılık kullanımı ve işlem hacmi yükselmektedir.

Aynı zamanda, iklim risklerini daha iyi yönetmenin ve çevreye uyumlu çalışmanın gayreti içerisindeyiz.

Faaliyetlerimizde çevresel, sosyal ve yönetişimsel uygulamalara en yüksek düzeyde önem veriyoruz.

Bu alandaki gelişmeler hakkında müşterilerimizle yakın çalışma içerisindeyiz. Kurumsal yönetim, kaynak ve kredi politikalarımızı müşterilerimizin dönüşümlerine destek olacak şekilde kurguluyoruz.

Değerli Konuklar,

Yakın geleceğe ilişkin beklentilerin daha belirgin hale geldiği bir döneme girmekteyiz.

Geleceğe ilişkin beklentilerimizi oluştururken yakından izlediğimiz başlıca akımlara değinmek istiyorum.

Dünya ekonomisinin performansını değerlendirdiğimizde;

- Büyüme ve ticaret hacmindeki yavaşlamanın devam ettiğini,
- Enflasyon beklentilerinin, enflasyon hedefleri ile uyumlu hale gelmeye başladığını,
- Dünyada faiz artış sürecinin sonuna geldiğini ve önümüzdeki yılın ikinci yarısı itibarıyla faiz indirim sürecinin başlayacağını,
- Enerji ve emtia fiyatlarında yatay bir seyir olacağını,
- Dünya genelindeki borçluluk oranının yüksek seviyelerde olmaya devam edeceğini,

söyleyebiliriz.

Yine küresel ekonomiye baktığımızda,

- Kutuplaşmaya yönelik güçlü eğilimler nedeni ile jeopolitik risklerin gündemde olduğu,
- Aynı kutuplaşmanın sonucu olarak yaptırımlar ve ticaret savaşlarının sürdüğü,
- Gelişmiş ülkelerdeki yaşlılık oranındaki artışın üretim ve tüketim tercihlerini etkilemeye devam ettiği,

görülmektedir.

Öte yandan, gelirden ve coğrafyadan bağımsız olarak tüm ülkeleri uzun dönemde etkileyeceğini düşündüğüm ana akımlar ise;

- Teknolojik yenilikler ve dijital dönüşüm,
- İklim değişiklikleri ve çevreye uyum,
- Güvenli ve sürdürülebilir gıda konusudur.

Bu akımların neden olabileceği muhtemel riskleri ve fırsatları dikkatle değerlendiriyoruz.

Bu çerçevede; ülkemiz ve bankacılık sektörü için yakın dönem beklentilerimizi paylaşmak isterim:

Uygulanmakta olan makro ekonomik politikaların beklentileri ve davranışları olumlu yönde etkilediğini ve öngörülebilirliği arttırdığını söyleyebiliriz.

Para, maliye ve kredi politikalarının bu hedefleri sağlayacak şekilde oluşturulduğunu ve uygulandığını görüyoruz. Bu yaklaşım, makro istikrarın daha da güçlendirilmesini ve piyasa mekanizmasının daha sağlıklı işleyişini sağlayacaktır.

Bu sayede; beklentilerdeki olumlu seyrin güçlenmesini, TL'ye olan talebin daha da artmasını, risk primindeki düşüşün ve görünümdeki iyileşmenin sürmesini, ülke kredi notunun kademeli olarak yükselmesini, uluslararası piyasalardan kaynak girişinin artmasını, para piyasalarının daha istikrarlı hale gelmesini, enflasyonun hedefe doğru bir seyir izlemesini ve finansal istikrarın güçlenerek sürmesini bekliyoruz.

Bankacılık sektörü olarak; özkaynakları, beşeri sermayesi, teknolojik altyapısı, tecrübeli yönetimi ve uluslararası standartlardaki düzenleme ve denetleme sistemi sayesinde önümüzdeki dönemde de sağlıklı ve güçlü mali yapısını koruyarak rekabet içinde kalmaya, üretimi, yatırımı, ihracatı ve istihdamı çok daha güçlü şekilde desteklemeye, büyümenin finansmanını sağlamaya devam edecektir.

Sonuç olarak; geleceğe daha olumlu bakıyoruz. Çünkü ülkemizin gücünün farkındayız.

Bunun temelinde, genç ve nitelikli nüfus yapımız, üretim altyapımızın geldiği seviye ve çeşitlilik, yatırım ve istihdamdaki süreklilik, yurt dışı pazarlardaki rekabetçi yapımız ve finans sektörümüze olan güvenimiz yatmaktadır.

Şoklara dayanıklı, teknoloji ile uyumlu ve değişime açık yapımız büyümemizin ve refahımızın artmasına katkı verecektir.

Bu bağlamda, sektörümüz, ülkemizin geleceği için çalışmaktan asla vazgeçmeyecektir.

Ülkemiz ve tüm insanlık için barışın tesis edildiği, sağlık ve mutluluk içinde yaşayacağımız yıllar diliyorum.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum.